

اداره
مورخه ۱۳۳۳
نمره ۲۰۶۹
ضمیمه

وزارت امور خارجه
مکرات شیراز

است
شماره ۱۳۳۳

مکرات ۱۳۳۳ وزارت شده تمهیدات نظیر در این باب
از قرار که آن ممبران همان اوقات بعد از شفا اطلاع داشته
خو سیرو اسکول هم چندین مابین تعقیب شده بعد است اگر چه
المان اعلان بکار گذار نکرده است شنیدیم باقی نماند
نعمت بعد است در شب قبر تبریز باغ قونولگر انداخته نزد کلاه
قوانین را سوراخ کرده است ۲۹ نوال ۱۳۳۳

کد ارتداد اول فریبی در

شماره سند: ۱۰۸

فرستنده: حکومت همدان

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: اجیر کردن سواران مسلح از سوی ویس قونسول آلمان

تاریخ: ۳ ذی قعدة ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۲۰۹۸

متن سند:

استخراج رمز همدان

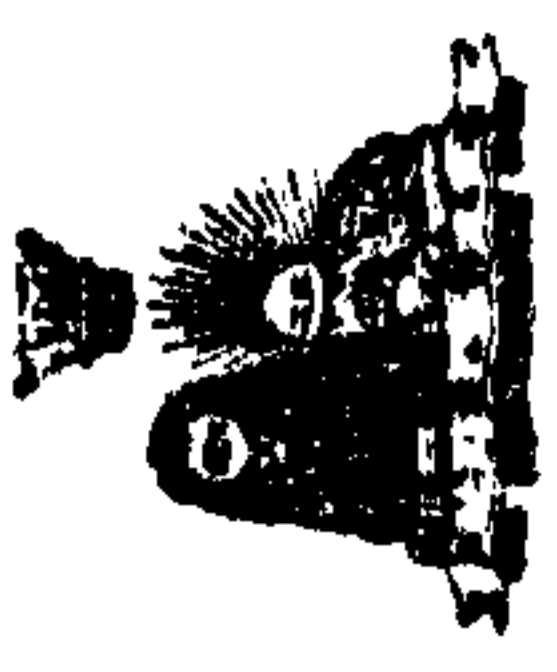
جواب رمز نمره ۴۸۴ مشهور است ویس قونسول آلمان به چند نفر پول داده است، سوار

مسلح بگیرند. مشارالیه در ظاهر دخیل نیست. وضع همدان خوب نیست.

نمره ۲ محمد علی

[حاشیه]:

- اداره دول غیر مجاوره بنویسید، به حکومت تعلیمات لازمه داده شود.

وزارت امور خارجه
 اداره دائره
 مورخه ۲ فرورديه ۱۳۴۲
 نمره ۲۰۹۸
 ضمیمه

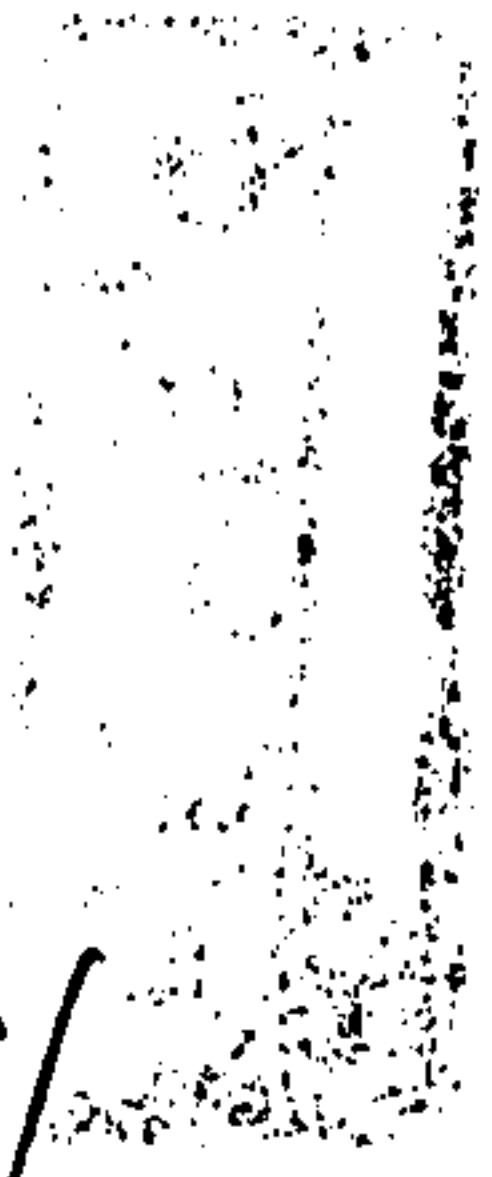

پروچا و مزره هان

بواب وزير اعظم (۱۳۴۲). تهران، وزارت امور خارجه، تهران، ايران

دوامع بر بنده، شادان و در ظاهر و ضمير نيت. وضع هان خوب نيت

مسلك محمد علي
 دوله دوله
 در مملكت كورستان
 در مملكت كورستان
 در مملكت كورستان

شماره سند: ۱۰۹

فرستنده: حکومت اصفهان

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: عزیمت ویس قونسول آلمان جهت ملاقات با ضرغام السلطنه یا صولت الدوله

تاریخ: ۶ ذی قعدة ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۲۱۲۸

متن سند:

تلگراف اصفهان

ویس قونسول آلمان با دکتر قونسولگری شب سیم شهر حال از شهر خارج شده‌اند. از خط حرکت ایشان همچو معلوم می‌شود که برای ملاقات ضرغام السلطنه یا صولت الدوله رفته. هر کدام باشد، مجدداً عرض می‌شود. مراسله هم به کارگذاری نوشته که چون مسافرت مختصری در پیش است ماژور قونقز نام را به شما معرفی می‌کنم که در غیاب من کفالت امور را دارد. نمره ۸۰۷ اعتماد همایون

{حاشیه:}

- اداره دول غیر مجاوره

وزارت امور خارجه

اداره دائره

مورخه ۶۰۴۳ قمری ۱۳۴۳

نمره ۲۱۲۸

ضمیمه

سکراف رصفوان

دیر قریول الامان با دکترو نوکرین سیم نهر هم از شهر خارج شده

از خط حرکت ایشان اهمیت معلوم نمید و بر این ملاقات نه نام رفته

با سولت الله و له رفته هر کدام باشد مبدرا ۶۰۴۳ قمری

هم لجا که از نوشته و چیز من فوت نمیشود در شریات ما زود

قوتنر نام لایا معرف میکنم و در غیاب من گفت امور

دارد ۸۰۷ عقهار هون لادال درل و زود

شماره سند: ۱۱۰

فرستنده: سفارت ایران در پاریس

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: عدم ممانعت کابینه ایران از اقدامات آلمانها

تاریخ: ۸ ذی قعدة ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۲۱۵۰

متن سند:

مفهوم تلگراف پاریس

بنا به تلگرافهایی که از طهران کرده‌اند، دولت فرانسه در ضمن کلمه از عدم ممانعت کابینه از اقدامات آلمانها بر ضد دول شده خاطر اولیاء دولت را بر سوء نتیجه اتفاقات اخیر در ایران متوجه می‌کند و می‌گویند اگر خود دولت جدا اقدامات نکند قشون روس به طهران خواهد رفت. عقیده بنده را هم در باب حسن نیت وزراء حالیه نمی‌شود شک داشت ولی ضعف دولت و نبودن قشون لازم از نتایج سابقه پلتیک خود دولت ایران است. تصدیق می‌کنند ولی حالا موقع است و دولت علیه باید بی‌ملاحظه قدرت بخرج داده مملکت را از خطر حفظ نماید، عجب است هر چه در این بابها عرض می‌کنم جواب نمی‌دهید. اقلأً به سفارت لندن اگر صلاح بدانید امر بفرستید که سواد تلگرافهای طهران را همیشه به این سفارت بفرستند. مقصود این است در این موقع باریک شاید بتوان بخدمتی موفق شد.

نمره ۵۱۹، صمد

[حاشیه:]

- اداره دول غیر مجاوره

وزارت امور خارجه

اداره اداره

مورخه ۱۳۲۴

نمبره ۱۱۵۰

ضمانت

مفهوم سگراف پارس

بنا به مکتوبات از طهران که اندک است و ناسد در ضمن جمله از عدم مخالفت کابینه از
اقدامات الهانها بر ضد دولت شده خاطر اولی دولت را بر بود نتیجه اتفاقات اخیر

در ایران متوجه میکنند و میکنند اگر خود دولت جدا اقدامات کند قشون روس

طهران خواهد رفت - - - عقیده بنده را هم در باب حسن نیت

عاید نمیشود شک است و ضعف دولت و دشمنی قشون لازم از نتایج سابقه

بسیک خود است ایران است تقدیر میکنند ولی حاله موقعات دولت

علیه باید بویلا حفظ قدرت بخرج داده مملکت را از خطر حفظ نماید طبقات

اروپا در اینها با عین میگویم جواب نمیدهم اقلد بشارت لندن اگر اصلاح

بدانیه امر بفرستید و سلف سگراف طهران را همیشه باید بشارت

بفرستند مقصود امنیت در این موقع باید استاید بتوان بگذریم موقعت

۵۱۹ محمد

اداره اسناد و کتابخانه
وزارت امور خارجه
بخش اسناد

شماره سند: ۱۱۱

فرستنده: کارگزاری شیراز

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: تحریکات و اسموس^۱ در تنگستان، پیشنهاد انتخاب دریابییگی به حکومت بوشهر

تاریخ: ۲۱ ذی قعدة ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۲۲۵۰

متن سند:

استخراج رمز شیراز

تعویق انجام عمل بوشهر آنچه استنباط می شود بواسطه پیش آمد از توقّف و اسموس در تنگستان و تأخیر در حرکت آقای مخبرالسلطنه بوده است. ایشان امشب حرکت می کنند. برای منفک شدن و اسموس از تنگستان که لازم است و مکرّر عرض شده است که تا مشارالیه در آن صفحات است این آشوب و فتنه نخواهد خوابید، اقدامات و مقررات قطعی وزارت جلیله را لازم دارد و تخلیه قطعی بوشهر را هم گویا انگلیسی ها به ورود حاکم لایق منوط می کنند. چه ضرر دارد اگر اولیای دولت صلاح بدانند آقای دریابییگی را که با انگلیس ها از سابق مربوط و در این سفر هم یقیناً بدستگیری اسمعیل خان و حیدرخان محرمانه تجدید روابط کرده است و می دانند که از صلاح و صوابدید آنها خارج نمی شود، مأمور بوشهر فرمایند که بهانه ها مرتفع و بوشهر تخلیه شود، تنگستان و دشتی هیجان شیراز ساکت گردد، و حرکات ژاندارمهای برازجان را اداره مزبور البته به عرض اولیای دولت رسانیده و این را هم از توقّف و اسموس در آن صفحات ناشی می دانند. قائم مقام رئیس ژاندارمری فارس امروز به طرف برازجان خواهد رفت.

۱۸ ذی قعدة، نمره ۱۵۴ غلامعلی

[حواشی]:

- مقرر فرمودند به اداره محترمه دول غیر مجاوره داده شود که در مسئله واسموس اقدام

فرمایند.

- اداره انگلیس، به سفارت آلمان در تعقیب اقدامات سابقه نوشته شود. امضاء

استخراج روز شنبه از

وزارت امور خارجه

اداره دائره

مورخه ۲۱ فرقه ۱۲۲۲

نمره ۲۲۵۰

ضمیمه

تعلیق انجام عمل بر شهر آنچه است با طبقه بندی و توقیف و اسوس در وقتان و تاخیر در حرکت کار مجرب بطور بوده است. ایشان امشب حرکت میکنند. بر این مضمون اسوس از گشتان در لادم است و مورد عرض شد است که تا مش را به در انصاف است این اثر بوقت نخواهد بود اقدامات و مقررات قطعه وزارت جدید را لادم دارد و تخدیه قطعه بوشهر را هم کرده اند و اسوس حکم لایق منوط میکنند چه ضرر دارد اگر او بیرون است صلح به آنکه تا در یک راه به انگریزها در این مورد دیدان لغوم تعیین بستار اسعدی خان و صدیق خان مجامعت بکند به روابط کفایت دید اند که از صلح و مرادید آنها خارج فرستاده امور بوشهر فکایت به بهانه ارتفع و بوشهر تخدیه شود گشتان و دشمن بهمان شرایط است که در حرکت ژاندارمها بر از جهان را ادار فرورد البته بعضی او بیرون است و این را هم از توقیف و اسوس در انصاف تا شریک اند. قائم مقام شریک ژاندارمها در هر روز بطرف بر از جهان خواهد رفت. ۱۵ فروردین

۱۵۴

وزارت امور خارجه
اداره دائره
مورخه ۲۱ فرقه ۱۲۲۲
نمره ۲۲۵۰

اداره اسناد و کتابخانه
وزارت امور خارجه
بخش اسناد

اداره اسناد و کتابخانه
وزارت امور خارجه
بخش اسناد

شماره سند: ۱۱۲

فرستنده: سفارت امپراتوری روس در تهران

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: ایجاد دستجات و تهیه سواران مسلح از طرف آلمانها

تاریخ: ۲۱ ذی قعدة ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۱۸۸

متن سند:

جناب مستطاب اجل اکرم افخما دوستان استظهارا مکرمًا محترما

در تکمیل مراسله مورّخه ۱۵ شهر حال نمره ۱۷۳ خود راجع به دسته بندی آلمانها در طهران و تهیه سواران مسلح دوستدار اینک مجدداً برای استحضار خاطر دوستی مظاهر جناب مستطاب اجل عالی به مقام مصادعت برآمده خاطر نشان می نماید که از قرار اطلاعات واصله در این روزها اقدامات حضرات شدت نموده و به توسط اشخاص معینه در گرفتن سوار و تهیه دستجات جدیت مخصوص ظاهر می دارند. بدیهی است پس از آگاهی اولیای دولت علیه به این اقدامات سوء قرار قاطعی برای جلوگیری از آن خواهند گذاشت تا بعد تولید اشکالات نشود. موقع را مغتنم شمرده احترامات فایقه را تجدید می نماید.

[حاشیه:]

- اداره روس، مراسله دیگری هم رسیده بود به وزارت جلیله داخله با مقام منبع ریاست وزرا سوادى بفرستید. حضوراً هم مذاکره شده است. نتیجه اقدام را بخواهند.

- دویم و ترجمه به کابینه رسید.

سفارت دولت قویشوکت امپراطوری روس

در دربار ایران

مورخه ۲۱ فروردین ۱۳۳۳

نمره ۱۸۸

باب کتاب میرالم افغانی در بیان

در تکریم و بزرگداشت آنکه در تاریخ ۱۷۳۳ خورشیدی بدو دستنیز را بفرستادند و طراه
 و تهیه برادران مسیح در سترار سید محمد آقا کلهر بختیار فاطمه در کتابخانه کتابخانه
 بجهت تصالحت برآمد فاطمه در سترار سید محمد آقا کلهر بختیار فاطمه در کتابخانه
 در کتابخانه کهنه سترار سید محمد آقا کلهر بختیار فاطمه در کتابخانه
 کتبه خطی در سترار سید محمد آقا کلهر بختیار فاطمه در کتابخانه
 قاطعاً طبعی عبدکیر از راه خواننده که است تا بعد از کمال کمال است نسو رسیده است

امضاء

مستند
 وزارت امور خارجه
 بخش اسناد و کتابخانه
 شماره ثبت اسناد
 تاریخ ثبت اسناد

شماره سند: ۱۱۳

فرستنده: سفارت انگلیس در تهران

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: قصد آلمانها در حمله به قونسولهای انگلیس و روس

تاریخ: ذی قعدة ۱۳۳۳ هـ ق مطابق با ۱۲ سپتامبر ۱۹۱۵

متن سند:

جناب مستطاب اجل اکرم افخم

چند روز است خبر بسیار وحشت آمیز از همدان می رسد و در آنجا وکیل آلمان با مساعدت صاحبمنصب عالی بلدیة که تازه معین شده است، مشغول جمع آوری مردان مسلح می باشد و علناً گفته می شود خیال دارد به قونسولهای انگلیس و روس حمله برد. شاهزاده حکمران اگر چه مایلند به طوریکه مأمورین قونسولگری دول متحابه حق انتظار دارند از آنها محافظت نمایند ولی ممکنشان نیست. چونکه نظمیّه را در این اواخر از ایشان گرفته و به صاحبمنصب ژاندارمری که علانیه در تحت نفوذ آلمان است سپرده اند. یقین دارم زاید خواهد بود که بخواهم خاطر اولیای دولت علیه را متذکر شوم که چقدر اوضاع حالیه وخامت پیدا خواهد کرد، اگر یک دفعه دیگر از طرف وکلای خارجه حمله بیکی از قونسولهای انگلیس برده شود. ولی باید از جناب مستطاب عالی بخواهم که قبل از آنکه وضع همدان تحمل ناپذیر گردد، اقدامات لازمه فوریّه برای جلوگیری به عمل آید. در این موقع احترامات فایقه را تجدید می نماید.

[حواشی]:

- اداره انگلیس، زود اقدام و جواب هم فوراً داده شود. دوم ذی قعدة

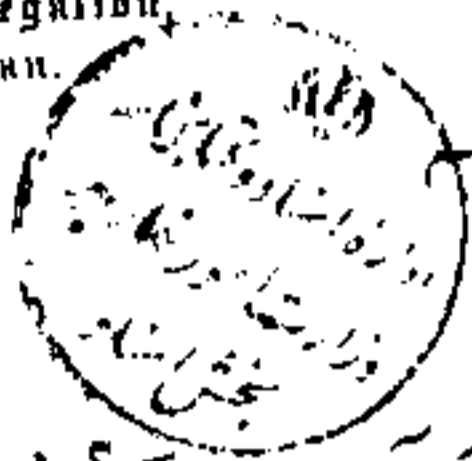
- سواد برای وزارت داخله ارسال شد. ۵ ذی قعدة ۱۳۳۳

۱۹۱۵
۱۲ آبان

۱۳۲۳
۱۲ آبان

British Legation
Tehran.

جناب سید امیر کبیر

Handwritten signature and notes at the top right.

معتبر
۱۳۲۳
۱۲ آبان

بند وزارت جنرال و دست امیر زاهدان میر و در اینجا و لهرمان با یک عدد در میان جناب عالی

در وقت شمول صلح آور مردان مسلح میباشند و عده قهوه میخورند و در وقت شمول در وقت شمول در وقت شمول
مکران از جمله بطوریکه ما در این قانون کورس ل تمامه حق انتظار در روز زانها در وقت شمول

مجموعه نظیر رادین او خراش این کوفه و بعضی شعب را از مردمی که عده در دست خود

سرد از یقین درم زانده خواهد بود بخوام خاطر او را در دست عده بگویند که در وقت شمول

حادثه و خاست پیدا خواهد که اگر کد فقه در کار طرف و کله فارم عملی کار در وقت شمول

و در این وقت شمول در این وقت شمول در این وقت شمول

بهر معلوم میسر است در این وقت شمول در این وقت شمول

Handwritten signature and notes on the left side.

Handwritten signature and notes on the right side.

شماره سند: ۱۱۴

فرستنده: سفارت امپراتوری روس در تهران

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: افساد آلمانها در ایران

تاریخ: ۲ ذی حجه ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۱۶۴

متن سند:

جناب مستطاب اجل اکرم افخما دوستان استظهارا مکرمما محترما
 از قرار اطلاعات واصله از سرحد افغانستان پاشن^۱ نام آلمانی با هشت نفر دیگر که چهار
 نفر آنها از اعراب می باشند، بتازگی از افغانستان به محل (یادفت) وارد شده و اظهار داشته اند که
 عازم (سختاوان) می باشند تا در آنجا تحصیل علیق و آذوقه نموده به نقطه (ملکی) که در شش
 فرسخی (یزدان) واقع است ببرند و به قوشونی که پس از یک ماه و نیم دیگر از راه خاف و (نظام
 آباد ملکی) برای حمل اسلحه و توپ خیال اصفهان را دارد برسانند. چون این طرز رفتار آلمانها
 برخلاف بی طرفی دولت اعلیحضرت شهریاری می باشد، لهذا دوستدار در تکمیل مراسلات
 سابقه خود راجع به تشبثات آلمانها برای مزید استحضار خاطر دوستی مظاهر جناب مستطاب
 اجل عالی مبادرت می ورزد تا قبل از وقت اقدامات لازمه در جلوگیری از این اعمال سوء و رفع
 نتیجه و خیمه آن به عمل آید. در این موقع احترامات فایقه را تجدید می نماید.

شماره سند: ۱۱۵

فرستنده: وزارت داخله

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: ملاقات قونسول آلمان با صولت‌الدوله

تاریخ: ۲۲ ذی حجه ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۳۹۲۲

متن سند:

وزارت جلیله امور خارجه

بر طبق اشعار آن وزارت جلیله راجع به ملاقات قونسول آلمان با صولت‌الدوله و مسئله قشقایی^۱ها تلگرافاتی به قوام‌الملک^۲ مخابره شده بود و اینکه جوابی رسیده است که سوادش را لفاً ملاحظه خواهید فرمود راجع به آقای مخبرالسلطنه هم تکذیب شد.

[حاشیه]:

- اداره اول غیر مجاوره

محل مهر: وزارت داخله

۱. ایل قشقایی: افراد قشقایی چادر نشین هستند اما مختصری هم زراعت می‌کنند. آنها در تمام جنوب شرقی استان فارس اقامت دارند. در اوایل بهار به طرف شمال کوچ می‌کنند و در فصل پاییز مجدداً به محل اقامت مراجعت می‌کنند. صولت‌الدوله رئیس ایل قشقایی بود که بعدها در قیام مردم جنوب ایران نقش مهمی را ایفا می‌کرد. زبان افراد ایل ترکی می‌باشد و از چند طایفه تشکیل یافته‌اند که عبارتند: کشکولی، شش بلوکی، مدان، دره شویی، ایلات خمسه، عرب بهارلو، شیبانی، باصری.

۲. قوام‌الملک لقب رئیس یک خانواده کهن شیراز بود که در عین حال ریاست ایل خمسه را بر عهده داشت.

شماره سند: ۱۱۵ مکرر

فرستنده: قوام‌الملک از شیراز

گیرنده: ریاست وزراء، وزارت داخله

موضوع: ملاقات قونسول آلمان در اصفهان با صولت‌الدوله

تاریخ: ۲۱ ذی حجه ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۷۷۲

متن سند:

مقام منبع ریاست جلیله وزراء و وزارت جلیله داخله دامت شوکته

تلگراف مرموز مبارک نمره ۷۵۳ زیارت شد. به طوریکه خود آقای صولت‌الدوله برای بنده صحبت کردند، قونسول آلمان از اصفهان به ملاقات ایشان رفته و قصد و خواهش او این بود که آقای مخبرالسلطنه به ایالت فارس باقی اطمینان همراهی بدهد و اطمینان همراهی می‌کرد و بعدها هم مساعدت در بیرون کردن انگلیسیها از شیراز نموده باشند. اما مسئله همراهی کشکولیها^۱ و قشقاییها با مجاهدین و آمدن حوالی شهر بکلی کذب و نمی‌داند این راپورتهای مجعولراکی می‌دهد.

نمره ۹، حبیب‌اله

۱. کشکولیهای یکی از ایلات وابسته به قشقاییها هستند. مسکن آنها در کمهر و کاکان و حوالی اردکان فارس تا گرده دیزک که خاک بویر احمد است، می‌باشد.

وزارت داخله

اداره جنوب دائره

نمبر ۳۹۲۲

مورخه ۱۳۲۲ هـ ق ۲۲ شهریور ۱۳۲۲

ضمیمه

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

بر طبق شعار وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

رسیده است در سوادکوه رانفا ملاحظه فرموده راجع

اداره جنوب دائره

مخبر سلطه ام کتب

وزارت داخله
سوادکوه مکتب رانفا

مکتب رانفا

مورخه ۲۱ فروردین ۱۳۲۳
نمبر ۷۷۲

مقام منسب ریاست جدید در راه وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
مکتب رانفا مورس برک ۷۵۳
رخصتین بدقت ایشان رفته و قصد خواستار روزی بود
همراهی به هر وطنی که میسر شود و بعد از آن در بیرون کردن
گنولها و قشایها با هم میزنند و کندن گنولها را به کعبه کتب و میزنند و میزنند
فراصوت به اوله برای هر صاحب
و طبع
نکته بسیار در رانفا ملاحظه فرموده

شماره سند: ۱۱۶

فرستنده: سفارت امپراتوری روس در تهران

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: اجیر سواران مسلح توسط آلمانیها

تاریخ: ذی حجه ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۱۹۸

متن سند:

جناب مستطاب اجل اکرم افخما دوستان استظهارا مکرماً محترماً

به موجب خبر تلگرافی واصل از همدان از قرار تقریر اشخاص که اجیر آلمانیها و در اسد آباد هستند منتظرند که سیصد نفر دیگر از کرمانشاهان آمده به آنها ملحق شوند. و از هشتصد و چهل نفری که و بر^۱ قونسول آلمان در همدان گرفته دیروز دو بیست و پنجاه نفر از آنها در بهار حاضر شده و قونسول مومی الیه در صدد جمع آوری بقیه آنها می باشد. لهذا لازم است که رؤسای مفسدین به طهران احضار و حکم مؤکد تلگرافی به عهده امیر افخم و سهام الدوله و سایر خوانین صادر گردد تا با حکومت همدان در بر هم زدن نقشه آلمانیها و جلوگیری از افساد آنها نهایت مساعدت را بعمل آورند. و نیز شوونمان^۲ قونسول آلمان در کرمانشاهان در صدد اغوای صاحبمنصبان ایرانی می باشد که تولید فساد بنمایند. معلوم است در این باب به اولیای امور کرمانشاهان هم حکم تلگرافی صادر خواهند فرمود تا جلوگیری از فتنه و دسیسه شوونمان نموده، نگذارند واقعه ناگواری رخ دهد. در این موقع احترامات فایقه را تجدید می نماید.

[حاشیه:]

- اداره روس و دول غیر مجاوره، جواب سفارت را سواد نموده زود بنویسند و سواد هم

به وزارت داخله بنویسند.

- ۹ شهر ذی حجه به کابینه رسیده است.

سفارت دولت قویسوکت امپراطوری روس

در دربار ایران

مورخه طره مرجمه ۱۳۲۳

نمره ۱۹۸

باجتباب میراثک فخریه کماله امپراطور

بوجری خیر بختی و صبر در زندان در قمار توغری شامه و میراثک بنامه در اسب
 سوزنه بر صید توغری در کشت آن آینه با نهانی روزه و در استنقید و غیره
 و بر توغری که آن در زندان که در روز و شب و بنامه توغری در زندان در بهار
 و توغری که بر می آمد در صدمه کور بقیه نهانی باشد نهانی در زندان که در زندان
 طهران خضار و علم بر که بختی میراثک میراثک و بهام بود و سایر خواصی مبارک
 با چو کور حمله در بر هم زدن نقشه آنها و دیگر کور و خفا که نهانی است و غیره
 میراثک در زندان توغری که آن در کشت آن در صدمه غوار صدمه
 چنانچه در توغری خیر بنامه سعیم است در اجاب با توغری که کشت آن است
 مبارک خانی توغری با دیگر روز صدمه در زندان توغری که کور و خفا که نهانی
 رخ در در این نوع اجراء است فایده را بجهت

وزارت امور خارجه
 وزارت عدلیه
 وزارت معارف
 وزارت کسب و کار
 وزارت صنایع
 وزارت معادن
 وزارت راه و مواصلات
 وزارت جنگ
 وزارت دربار
 وزارت آسایش عمومی
 وزارت بهداشت
 وزارت امور مالیاتی
 وزارت امور اقتصادی و دارایی
 وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
 وزارت نیرو
 وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
 وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
 وزارت ورزش و جوانان
 وزارت اطلاعات
 وزارت امور خارجه
 وزارت امور محلی

[Handwritten signature]

شماره سند: ۱۱۷

فرستنده: سفارت ایران در روسیه

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: تصمیم آلمانیها مبنی بر ایجاد اغتشاش در ولایات

تاریخ: ۱ محرم ۱۳۳۴ هـ ق

نمره: ۸

متن سند:

فوری
تلگراف پطروگراد

به وزارتخارجه اینجا خبر رسیده است که آلمانها و عثمانیها خیال دارند در غره محرم تدریجاً در ولایات اغتشاش فراهم و صدمه برسانند. ضمناً اگر خدا نکرده اینطور اتفاق بیفتد روسها موقع را غنیمت دانسته قشون به طهران وارد خواهند کرد. خاصه که در قفقاز یک Corps هم حاضر کرده‌اند. به عقیده فدوی لازم است اولیای دولت ایران به آلمانها جداً اعلام بفرمایند که در صورت اغتشاش در تنبیه مقصرین کمال سختی را خواهند داشت و اندازه‌های لازم در جلوگیری حادثه می‌گیرند.

نمره ۱۶۶ اسحق

[حواشی]:

- زود جواب بدهند.

- اداره روس

وزارت امور خارجه

اداره دائره

مورخه ۱ محرم ۱۳۲۴

نمره ۸

ضمیمه

سکراف پروکار

فارس

یوسف محمدی

بوزارتخانه رسیده اینها خبر رسیده است که آلمانها و عثمانیهها شمال دارند در
غزه محوم تدریجا در ولایات غنیشش خوام و - صدمه رسانند
ضمناً اگر خدا کند. اینطور اتفاق بیفتد روسها موقع را غنیشش
تسکین بطهران وارد خواننده کو خاصه در تقفاریک

هم حاضر کرده اند به عقیده فدرالیزم است اولیاد است ایران به
آلمانها جدا اعلام بفرمایند در صورت غنیشش در تنبیه مقصرین
کهر شکر را خواننده داشت و اندازه در لازم در صوبه گیر عادی میگردند

۱۹۶۰

اداره رسد

شماره سند: ۱۱۸

فرستنده: سفارت انگلیس در تهران

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: درخواست اقدامات فوری جهت جلوگیری از اغتشاش آلمانها و تأمین امنیت قونسول

و رعایای انگلیس

تاریخ: ۲۵ محرم ۱۳۳۴ هـ ق مطابق ۳ دسامبر ۱۹۱۵

متن سند:

جناب مستطاب اجل اکرم افخم

چندی است که آلمانها عده زیادی نیرو تهیه می کنند که اهالی شهر را مرعوب و آنها را به طرف خود بیاورند. عده استعداد آلمانها حال به یک صد نفر رسیده و به زودی دو مقابل خواهد شد. چرا که عده از اصفهان حرکت و حال در راه یزد می باشند که به آنها ملحق شوند. این اوضاع دارد خیلی خطرناک می شود. محض اینکه در یزد جلوگیری شود که اتفاقی که جاهای دیگر رخ داده و قونسولهای انگلیس مجبور شده اند از آن نقاط خارج شوند رخ ندهد، از جناب مستطاب عالی باید خواهش کنم قبول زحمت فرموده مقرر دارند احکام اکیده تلگرافی به حکومت یزد صادر شود که اقدامات فوری برای جلوگیری از اغتشاش و برای تأمین قونسول و رعایای انگلیس به عمل آورند.

در این موقع احترامات فایقه را تجدید می دارند.

[حواشی]:

- ادراه انگلیس، زود به وزارت داخله سواد بفرستید و تأکید نمایید. ۲۵ محرم

- سواد به وزارت داخله ارسال گردید.

احترامات فایقه را تجدید می‌نماید.

[حاشیه]:

- فوری، اداره روس و دول غیرمجاوره، مراتب را به وزارت داخله اعلام و اقدامات فوری

بخواهید.

سفارت دولت قوی شوکت امپراطوری روس

در دربار ایران

مورخه ۲۳ شهریور ۱۳۲۲

نمبره ۹۵

بانتخاب هیئت که مختص به اظهار نظر است

در وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه که اینک بنا بر دستور صدرای محترم و در نتیجه
 در ایران باشند و در این باب نیز میگویند که مقامات خود را در این زمینه از جمله در ۱۵ شهریور
 صاحب اختیار با عده مولود و باره و بعضی از کتب آن و در دو کاشانه و روزی دو برگه از آن
 نسبت شرق و غربت که هر یک در وقت شش و هفت و هشت و نهم و در ۱۹ شهریور
 اینک در بیست و یکم که نام باقی است و در ۲۰ شهریور در صحنه در طرفی
 و کت کرده و نیز در ۲۱ شهریور و ۱۹ و ۲۰ شهریور اینک در راه این و آب گرم
 عزت نمودن باشن طبع و ترقی و در گنیزه بر عهد خواهد رفت که هر روز
 گفت اینک دیگر با هم خواهد بود چون بطوریکه هر روز در راه هرگاه در این
 رفته است جوگیر نشود عاقبت و قانع نگردد این خواهد بود که دیگر جوگیر در این
 معتقد و در این وقت علیه را در کار کمال است زان خواهد بود که این است
 با نهایت احترام و تقدیر با کتاب اینک در این است که هر روز در این است
 در ۲۱ شهریور که اینک بنا بر دستور و خواهی شد اینک تا که در این است در این است

Handwritten signature

دست در این است
 در این است
 در این است
 در این است

شماره سند: ۱۰۴

فرستنده: حکومت بنادر و جزایر خلیج فارس

گیرنده: وزارت داخله

موضوع: در باب اوضاع نابسامان منطقه جنوب و تقاضای اعزام واسموس^۱ به شیراز

تاریخ: ۲۷ شعبان ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۱۳۲

متن سند:

هر چه در این مدت عرض و استدعا کردم واسموس را مقرر فرمایید اداره ژاندارمری به شیراز بفرستد اجابت نشد. سه روز قبل مبلغی پول به اشرار تنگستانی و چاه کوتاهی داده، امروز زایر خضر تنگستانی و شیخ حسین چاه کوتاهی اعلانی به خط محر رسید. مرتضی اهرمی که شرح حالش را در تلگراف نمره ۱۸ مورّخه دهم جوزا عرض کردم به اهالی بوشهر فرستاده که ما نزدیکی بوشهر آمده‌ایم و مقصودمان جهاد با انگلیس است و پاره مضامین پریشان از قبیل حالا انگلیسها هم بنده را ملامت می‌کنند که نگذاشتم عده قشون که منظور داشتند پیاده کنند. اولیاء دولت هم گویا بنادر را از خریطه ایران خارج فرموده‌اند. اهالی بندر این اعلان و پریشان‌گویی را از اشرار شنیده و در اضطراب هستند اگر چه به ژاندارمری امیدی نیست و با واسموس و این اشرار مساعد هستند ولی باز لازم است که فوراً به ژاندارمری برازجان تلگراف شود، جلوگیری از واسموس و اشرار بنمایند و واسموس را معجلاً به شیراز بفرستند والا بنادر هم حالت حدود شمالی را پیدا خواهد کرد و اسباب پشیمانی می‌شود. وقتی که پشیمانی آمد دیگر سودی ندارد.

۱۵ سرطان نمره ۱۳۲، علیمحمد

وزارت داخله

سواد مکارف رهنموت نادر

مورخه ۲۷ شوال ۱۳۳۳

عش ۲۳۱۱

مقام مسیح وزارت عدلیه و دادگستری

برچ در ایست عرض داشته‌ام که در امور و نهاده اداره ژاندارمری سرافراز
 اجابت شده روز قدر مسئول بازرگانی که در راه داده امروز را بر حضرت استخفاف
 وجه که در اعلامی خط محوری رسید نظر بر آن که شرح حاضر را در مکارف نشان آورده ام و
 عرض کردم به امامی در نهاده که ما زینجا در نهاده ایم و معصومین و غیرت و پاره
 مضامین پشیمان از این قدر حال انگلیسها هم سبزه را هدایت میکنند که نگذاشته اند قشون
 که منظور داشته پاره کنند ادیان و دولت هم که با ما در راه خطی ایران خارج و زودمانند
 امامی بنزد این اهلون در نشان که از راه از نهاده و در خطر است که هم
 ژاندارمری امیر نیست و ما در امور و این امر را می‌دانستند و باز لازم است که در
 ژاندارمری از جهان مکارف رود و کبر از دامن و امر را نمایند و در امور را عمل
 نیز از نهاده و الله باور هم حالت حد در نهاده را پیدا خواهد کرد و حساب شمای می‌شود
 دفتر که شمای آمد دیگر و در نهاده و در نهاده سلطان ۱۳۳۳ علی محمد

شماره سند: ۱۰۵

فرستنده: وزارت داخله

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: درخواست اعزام سریع واسموس^۱ به شیراز

تاریخ: ۲۹ شعبان ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۲۴۳۹

متن سند:

وزارت جلیله امور خارجه

تلگراف دیگری از حکومت بنادر رسیده دایر به اعلانی که از طرف زایر خضر تنگستانی و شیخ حسین چاه کوتاهی به تحریک واسموس در بوشهر منتشر و باعث اضطراب اهالی شده است. اگر چه تلگرافات فوری در جلوگیری از خیالات آنها به ایالت فارس مخایره و به خودشان هم مستقیماً تلگراف شده که از این خیالات فاسده منصرف شوند و به اداره ژاندارمری هم تأکید شد که مطابق تعلیمات ایالت از خیالات آنها جلوگیری کرده و مراقب باشند که سوء اتفاقی به ظهور نرسد، ولی به طوریکه اطلاع دارید، تمام این اختلافات ناشی از تحریکات واسموس است و بهیچ اقدامی راضی و متقاعد نمی شود که مراجعت به شیراز نماید. علیهذا اقدام فوری مؤثری از طرف آن وزارت جلیله لازم است که با سفارت ثانیاً مذاکره فرموده و قراری در ترتیب مراجعت او بدهند. سواد تلگراف حکومت بنادر را هم محض اطلاع آن وزارت جلیله لفاً ارسال داشت.

[حواشی]:

- اداره دول غیر مجاوره و انگلیس، ۴ شهر رمضان رسیده است.

شماره سند: ۱۰۶

فرستنده: ایالت فارس (مخبر السلطنه فرمانفرمای فارس)

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: مراجعت واسموس^۱ به شیراز - اوضاع ناآرام بوشهر

تاریخ: ۸ رمضان ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۱۷۱۰

متن سند:

تلگراف شیراز

رمز نمره ۴۰۰ زیارت گردید از قرار راپرت تلگرافی واسموس دیروز به برازجان آمده به طرف شیراز حرکت کرد. آنچه از راپرت‌های واصله معلوم شده است، این اتفاق بوشهر مرتباً من غیر مرام واقع شده است و حالا هم که واسموس آمده است، اگر رفتار شمال در جنوب موقوف شود و حیدرخان از شبانکاره برود دور نیست مردم آرام بگیرند و اگر بر تحریکات بیفزایند و در صدد آزار اشخاص معین از اهالی بوشهر بر بیایند دور نیست بدتر هم بشود، در جواب تلگرافات سابق که در حفظ بی طرفی کرده بودم از زایر خضر جوابی به غضنفر السلطنه رسیده است عیناً در نمره ۴۵ به وزارت داخله عرض کرده‌ام. البته ملاحظه خواهید فرمود قوت که نیست آنهم که هست بواسطه بی‌رایی به هدر است. اعتبار اقوال هم آنست که در جواب مرموز ملاحظه می‌شود. شب ۷ رمضان نمره ۱۱۲، مهدیقلی

وزارت امور خارجه

اداره دائره

مورخه ۸ رمضان ۱۳۴۳

نمره ۱۷۱۰

ضمیمه

ملکراف شیراز

درست است که وزارت کدیده از قرارداد پارت تکران و همسر دیروز به برازجان آمده است
 شیراز حرکت کرده آنچه از پارت تکران معلوم شده است این اتفاق به شهر
 ریحا نیز فریاد واقع شده است و علامه و همسر آمده است اگر در فاصله شهر خوب
 موقوف شو و حیدر خان در شب بکار برود هر نسبت مردم آرام بگیرند و اگر به
 تحریکات بیفرمایند در حدود آزار آنها مریضین از آزار به شهر برسانند نسبت
 به تمام شود در جواب ممانعت سابق در حفظ بطریق کرده بوم از زاری حضرت
 و ابی حضرت بطریق رسیده است عین در ۴۵ وزارت داخله مقرر کرده ام
 البته ملاحظه خواهد فرمود وقت نسبت آنهم است و بطریق بر آید
 به در است در پیرو احوال هم نسبت در و اب مریض ملاحظه نموده

اداره امثال
 وزارت امور خارجه
 ۱۱۳
 بخش اسناد

شماره سند: ۱۰۷

فرستنده: کارگزاری شیراز

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: تیراندازی به باغ قونسولگری آلمان

تاریخ: ۲۹ شوال ۱۳۳۳ هـ ق

نمره: ۲۰۶۹

متن سند:

تلگراف شیراز

تلگراف نمره ۴۸۳ زیارت شد تحقیقات نظمیه در این باب هنوز نتیجه نداده است. از فراریکه آقای مخبرالسلطنه همان اوقات بقدوی شفاهاً اظهار داشتند، گویا خود مسیو واسموس^۱ هم چندان مایل به تعقیب مسئله نبوده است. اگر چه قونسول آلمان اعلان به کارگذاری نکرده است، شنیدم به آقای لقمان الملک اطلاع داده بوده است، که سه شب قبل تیری به باغ قونسولگری انداخته‌اند و کلاه قراولی را سوراخ کرده است.

۲۹ شوال نمره ۱۳۰ غلامعلی

[حاشیه]:

- اداره دول غیر مجاوره